

ЖІНКА, ЗАКОХАНА В ЖИТТЯ

(до 50-річчя з дня народження завідувача кафедри іноземних мов і перекладу
Марії Романівни Ткачівської)

Зараз неможливо уявити собі наш університет, науку й літературу без Марії Ткачівської. Енергійна, життєрадісна, повсякчас сповнена новими ідеями та творчими задумами, здатна горіти сама і запалювати інших, бути дороговказом і не боятися нових шляхів. Любить правду і живе за її законами. Принципова і відкрита, надійна і толерантна. Має серце для кожного, може порадити і підказати. Завжди може підкласти плече, але там, де потрібно, вміє вказати на недоліки. Марія Ткачівська – великий життєлюб та оптиміст. Усіма своїми чеснотами завдячує бабусі й дідусеві, батькам та добрим людям, які стрілися на її шляху. “Моя бабуся була для мене прикладом у житті. Її тепло і світло, її делікатність та непересічне відчуття гумору супроводжують мене у житті до сьогодні”, – розповідає пані Марія.

Марія Ткачівська належить до тих людей, які “виліплювали себе самі”: “Ще у шостому класі я вже знала, ким хочу бути у житті. Пам’ятаю, якими великими очима дивилася тоді на мене моя мама: у такому віці ще могло стільки всього змінитися”.

Марія Ткачівська народилася 11 серпня 1965 року. Все своє свідоме життя вона прожила в Івано-Франківську. Особливий вплив на її життєвий шлях мала середня школа № 5 із поглибленим вивченням німецької мови (м. Івано-Франківськ). “Якби не Ганна Іванівна Фічора, не знаю, чи я б стала викладачем німецької. Її неймовірна любов до свого предмета надихнула мене”, – каже Марія Романівна.

Після закінчення школи Марія вступила до Чернівецького національного університету імені Ю.Федьковича на факультет іноземних мов, який закінчила із дипломом з відзнакою. Її найпершою спробою у царині перекладу стала робота на посаді інженера-перекладача на виробничому об’єднанні “Хлорвініл”, яке тоді було відомим далеко за межами України. На свою найпершу вчительську стежку ступила швидше “з відчуття обов’язку”, ніж за власним бажанням. А було це після завершення навчання в університеті, коли вона як молодий спеціаліст відповідно до державного розподілу за направленням Міністерства освіти їде вчителювати у школу-інтернат в селі Селятин Путивльського району Чернівецької області, що на кордоні з Румунією. Вона вперше опиняється віч-на-віч з горами, сповна вбираючи в себе дух вільності та необмеженого польоту. Марія любить чужих та обділених долею дітей, ділиться з ними серцем і словом. Тільки два роки тривала праця в горах. Відтак М.Ткачівська повертається у рідний Івано-Франківськ і з 1989 року працює викладачем німецької мови у технікумі електронних приладів. З 1990 року і донині викладає німецьку мову у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. “Моя робота є змістом мого життя. Я дуже її люблю. Люблю своїх студентів, які інкрустують мої будні у яскравий калейдоскоп щастя, – ділиться враженнями М.Ткачівська. – І все це без перебільшення! Хіба не про таке мріє кожен, хто обирає собі професію?”

З 1996 по 1997 рік Марія Романівна як стипендіат Німецької академічної служби обмінів навчається у Берлінському університеті імені Гумбольдта в Німеччині, де розпочинає написання дисертації під керівництвом відомого німецького лінгвіста доктора Норберта Фріза. У 1997 році вступає в аспірантуру Чернівецького національного університету імені Ю.Федьковича, після закінчення якої успішно захищає дисертацію на тему: “Сполучуваність та функціональні особливості прикметників на позначення портретної характеристики людини в су-

часній німецькій мові” за спеціальністю 10.02.04 – германські мови. Науковим керівником її дисертаційного дослідження стає професор, доктор філологічних наук В.В.Левицький, світило у царині лінгвістики, чиє вагоме слово десятиліттями звучало не лише в Україні, але й далеко за її межами.

З 2010 року у житті Марії Ткачівської розпочинається новий етап – завідування кафедрою іноземних мов і перекладу. “Не можу сказати, що робота на кафедрі є важкою, от тільки забирає вона весь мій вільний час”, – каже Марія Романівна. Оскільки кафедра створювалася “з нуля”, а подібних зразків для напрямку підготовки “Міжнародні відносини” у нашому регіоні нема, то й довелося їздити по інших містах, збирати досвід, аналізувати. Крім того, хотіла зробити так, щоб кожен, хто б мав до кафедри причетність, чи то викладач, чи студент, відчував комфорт, свою важливість і зреалізованість.

Будучи людиною великої притягальної сили, Марія Ткачівська формує потужну кафедру іноземних мов і перекладу. Завдяки її енергії та організаторським здібностям на кафедрі створена атмосфера творчого пошуку.

За час завідування кафедрою значну увагу приділяє науці. Так, тільки за останні 6 років – понад 70 публікацій, з них – 40 у фахових журналах, 7 публікацій побачили світ за кордоном. Серед них – одна колективна монографія, опублікована в Штутгарті (Німеччина), а також статті, що вийшли у Німеччині (Мюнхен), Литві (Вільнюс), Білорусі (Мінськ), Росії (Москва, Челябінськ), Канаді. Крім того, вона є співавтором двох словників та монографії, виданих в Україні. Марія Романівна читає лекційні курси з теорії і практики перекладу, є керівником дипломних і магістерських робіт, кандидатських дисертацій. Постійно виступає опонентом на захисті кандидатських дисертацій.

Варто зазначити, що М.Ткачівська дуже уважна, надзвичайно делікатна у стосунках із колегами-науковцями та підлеглими і завжди вміє заохотити до науково-дослідної праці всіх, хто її оточує.

Її організаторський хист розкрився в умінні співпрацювати зі студентами, прищеплювати їм інтерес до свого предмета. Своїм особистим прикладом М.Ткачівська надає простір для фахового зростання молодого покоління. Із допитливими студентами Марія Романівна часто обговорює після занять дискусійні питання. Визначальною її рисою є вміння дипломатично підходити до розв’язання різних життєвих проблем. М.Ткачівська завжди любить прикрашати життя студентів найрізноманітнішими заходами, згуртовуючи навколо себе молодь.

Невгамовна енергія ювілярки дає змогу поєднати лінгвістичні студії з іншим покликанням. Марія Ткачівська також належить до світу літератури – світу вищого, який сягає далеко за межі повсякденності. З 1997 року вона є членом Національної спілки письменників України. За роки літературної діяльності з-під пера письменниці з’явилися поетичні збірки “Просвічені силуети”, “Переповнений експрес”, “Коли я втікала із раю”, духовна поезія “А над нашою вірою вічність” (“Початок”). М.Ткачівська успішно заявила про себе також низкою прозових творів. Вона є авторкою новел та оповідок “Подарунок від динозавра”, фєсєрії “День відбілює ніч”, роману “Тримай мене, ковзанко”, художніх замальовок та есе німецькою мовою “Die Ukraine von A bis Z (witzig, wüzig, interessant) – “Україна від А до Я (весело, цікаво і з перчинкою), дитячого роману “Обережно, діти!” Роздуми над життєвими ситуаціями знайшли своє втілення в авторських афоризмах (збірки “Вона – королева і колонізаторка”, “Він – повелитель і приборкувач”, “Любов – бруківка всіх доріг”).

Талант літератора дав змогу Марії Ткачівській стати лауреатом численних премій, зокрема премії імені Івана Франка (2006), премії ім. Василя Стефаника (2010), Міжнародного конкурсу “Коронація слова – 2007” (номінація “Романи”), “Коронація слова – 2012” (номінація “Дитяча проза”), “Коронація слова – 2014” (номінація “Пісенна лірика”), “Коронація Слова – 2015” (номінація “Кіносценарії”, анімація “Цокає час”). Шість книг Марії Ткачівської зараз очікують на публікацію.

Свій ювілей Марія Романівна Ткачівська зустрічає як завідувач кафедри іноземних мов і перекладу, авторитетний фахівець у галузі перекладознавства та інших лінгвістичних досліджень. Життєвий шлях Марії Ткачівської є добрим дороговказом для молоді до творчих звершень та втілення їхніх мрій.